

KOLOZSVÁRI FRISS ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap
ünnep után való napon is.

Felelős szerkesztő:
HERCZEG JENŐ.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:
Óvár, Szentlélek utca 2-ik szám.
Telefon-szám 379.

Jöjjön haza a trónörökös!

(h.) Egyik francia lap kibocsátotta nagy szenzációját: Ó Felsője I. Ferencz József terhesnek találja az uralkodást és ott akarja hagyni az osztrák császári trónt, melyben ötvenötödik esztendeje és a magyar királyi trónt, melyben harminczhatodik esztendeje, mint népe által szeretett uralkodó ül. E hír már forrásánál fogva is magán viseli a valószínűség bélyegét és hivatalos helyről meg is czáfolják azt a legnagyobb határozottsággal.

Több alapja van annak a hírek, mely az uralkodó családban kitörő félben levő viszálykodásokról regél és a melyet a jövőbeli uralkodó nevének közjogi állása idézett elő.

A trónörökös ugyanis morganatikus házasságot kötött és így nejét nem illetik meg azok a jogok, melyekre mint trónörökösnek különben igényt tarthatna. Mindennek dacára — a hír szerint — a trónörökösnek minduntalan őt meg nem illető jogokat vindikál magának és ebből származtak volna a királyi családban most felmerült viszálykodások.

Ennek csak egyetlenegy helyes megoldása lenne, ha Ferencz Ferdinánd trónörökös családjával együtt odahagyná Bécsset és eljőne ide Magyarországra lakni és itt keresné hű magyarjai között azt, a mit Ausztriában nem talál meg: a tiszteletet, a szeretetet, megismerne legalább bennünket és akkor bizonyára reá jönne arra, hogy trónjának majdan valódi támasza, erőssége csak is a magyar nemzet kipróbált királyhüisége lehet.

A mi alkotmányunk értelmében, neje: a magyar trónörökösnek és majdan a magyar királyné lesz. Ha nem lesz az jogilag, az lesz a mi szívünkben, a lelkünkben, az érzéseinkben...

A dynasztia házi törvényei nem irányadók az érzéseinkre; mi a magyar király feleségét mindig a magyar királynőnek tiszteljük és ha megajándékoz bennünket szeretetével, udvari etikettek, formáságok, reverzálisok ki nem törölhetik szívünkéből a szeretet érzését, mely uralkodónk és neje iránt hagyományként száll nemzedékről — nemzedékre...

Jöjjön haza a trónörökös! hogy megismerjen bennünket. Ha megismeri ezt a népet: szeretni is fog bennünket. Mert mi odaadjuk a lelkünket annak, ki jóakarattal és bizalommal közeledik hozzánk; feláldozzuk az életünket, ha látjuk, hogy meg tud érteni bennünket.

Kossuth Ferencz a függetlenségi és 48-as párt vezére újévi beszédében ugyanezt az óhajást, hogy ne mondjuk követelest hangoztatta, mint a mely a függetlenségi párt törekvései között foglal helyet.

Kossuth Ferencz kijelentésének jelentőségét nem lehet kicsinyelni: a közjogi ellenzék vezére, a ki a mellett Kossuth Lajos fia és a ki egy hatalmas párt érzéseit tolmácsolja, fejezte ki azt az óhajást: jöjjön haza Ferencz Ferdinánd trónörökös.

S egy nemzet lelkében kél visszhang erre az óhajásra, egy nemzet hívó szózata hallatszik most fel a jövendő magyar király-

hoz: jöjjön haza, jöjjön el hozzánk, hű magyarjai közé.

A genfi szerelmesek.

Egy-egy érdekes epizódrol még mindig jönnek hírek a szász trónörökösnek szökése dolgában.

Azt beszélük, hogy Lipót Ferdinánd decz. 12-én, éjjel egy óraker bement a trónörökösnek hálószobájába, a ki utra készen várta a fivérét. A főherceg egy kulccsal kinyitotta a titkos ajtót. Csöndes téli éjszaka borult a tájra, a hold sütött. A kocsi, a melybe arab lovak voltak befogva, várta őket. Éjjel két óraker érkeztek az állomásra, az állomási épület be volt zárva, sokáig tartott, a mig sikerült kinyitattniok a harmadik-osztályú várótermet és itt várták be a vonat elindulását.

A toszkánai nagyhercegi család vagyonáról sok téves adat látott napvilágot a napisajtóban. A vagyont csaknem általános kevesebbre becsülik, mint a mennyi tényleg van. Teljes hitelességre tarthatnak számot e tekintetben az alábbi adatok, a melyek a legjobban beavatott helyről származnak:

VI. Ferdinánd nagyherceg 1859. évben meglehetősen jelentékeny vagyonnal vonult vissza Angliába. Ezt aztán legnagyobb részben ottrák érték-papirokba és c. ehorzági és salzburgi birtokokba fektette. Maradt ezenkívül a nagyhercegi családnak nagyobb birtoka Tozskánában. Ez főzésben mintaszerű beltérjes erdőgazdaságból és 13 kastélyból állott, mindezek azonban jóformán semmi jövedelmet nem hoztak. Az erdőségeket csak a legminimálisabb módon használták fel, mig a fönn tartási költség csaknem két millió lirába került. Az egész birtokot 1898-ban eladták egy olasz intézet közben-járáásával s a toszkánai nagyhercegi család 35 millió lírat kapott az eladásból. Magától értetődik, hogy a vagyon fő része IV. Ferdinándnak mint a család fejének jutott. A nagyherceg vagyona összesen mintegy 40 millió korona. Lipót Ferdinánd főherceg most önként lemondott főhercegi rangjáról, s az őt jogosan megillető elsőszülöttségi jogról, de a vagyonnak, mint a toszkánai család tagjának reá eső részéről nem mondott le. Ha tehát a legrigorózusabban számítjuk is, Lipót Ferdinándnak még mindig van vagy három millió koronát kitevő örökség része, mint jogos követelés.

A Genfer Journal a szász trónörökös-pár affairjére vonatkozólag megjegyzi, hogyha a trónörökös rövid időn belül trónra lépne, a svájci szövetségtanács az előtt a nemzetközi kérdés előtt állna, hogy milyen állást foglaljon a szász királynéval szemben, a ki Genfben folytatott életmódjával egy Svájcczal barátságos viszonyban álló német állam uralkodóját megsérti.

Lujza hercegnő — mint a N. Fr. P. drezdai információ alapján írja — többé nem térhet vissza Szászországba, azt azonban, hogy gyermekeit lássa és időnként meglátogassa, a mely jogához a trónörökösnek — mint kijelentette — ragaszkodik, meg fogják neki engedni, de csak azzal a föltétellel, hogyha Gironról elválva, de a szász határhoz közel, egy nyugalmas helyre vonul vissza. A születendő gyermeket illetőleg a szász udvarnak az a

szándéka, hogy ezt a gyermeket nem fogja sorsára bízni, hanem intézkedni fog arra nézve, hogy a gyermek személyazonosságát a jövőben senki kétségbe ne vonhassa. Hír szerint a trónörökös még ma is azt hiszi, hogy ez a gyermek nem Gironról, hanem tőle származik.

A trónörökösnek és Giron genfi tartózkodását illetőleg Berlinben azt konstatálják, hogy a német-svájci szerződés értelmében, a trónörökösnek joga van, ha szükséges igazoló irásokkal rendelkezik, Svájcban lakni. Valószínű, hogy a trónörökösétől mindaddig, mig a hatóságokat maga ellen nem provokálja, ezeket a papirokokat követelni nem fogják, Gironnal azonban megtörténetik, hogy Svájcából kiutasítják.

HIREK.

— **Panasz a posta ellen.** A mai postával egy 1903. január 1-ről keltezett levelet kaptunk, a melyet teljes szövegében itt közlünk:

Tekintetes Szerkesztőség!

Bárhogy is szeretném, nem tudom okát adni annak a Kolozsvártot szokatlan rendellenességnek, a melylyel a mi helyi postákat meg kell vádolnom. Másoktól is hallottam már arról, az eléggé nem kárhoztatható dologról, hogy a „Loco” címzett leveleket 3-4 nap múlva kézbesítik és magam is többször tapasztaltam már, hogy helyben feladott leveleket csak napok múlva kézbesítettek. Ha csak most történt volna a dolog elsején, a mikor a posta a szállítandó levelek és csomagok ezrével szemben csaknem tehetetlen, nem írnam meg e levelemet, de ujabban tudomásomra jutott még az is, hogy egy helyben feladott ajánlott levelet csak öt nap múlva vittek rendeltetési helyére.

Abban a reményben, hogy a tek. szerk. ur helyt ad e felszólamlásomnak s hogy ezzel szolgálatot tesz a közönség érdekeinek, ajánlom magamat a tek. szerk. ur jóakaratu pártfogásába. B. H. kolozsvári lakos.

E levélre az a megjegyzésünk, hogy valóban nem csoda, ha mostanában rendellenességek fordulnak elő a postakezelésben, hiszen az újévi forgalom kétszerannyi személyzetet kíván, mint a mennyi a posta rendelkezésére áll, mind a mellett mindenestre helyesen cselekszik az igazgatóság, ha különösen levelek kihordásának ellenőrzésére a legnagyobb figyelmet fordítsa.

— **Hangverseny.** Bendiner Nándor a világhírű fiatal magyar zongoraművész e hó 10 én fejezi be Berlinben nagyszerű németországi hangverseny körutját és e hónap 16-án nálunk Kolozsvárt mutatja be fényes művészi képességeit. A mint már említettük, hangversenyén a kolozsvári honvédzenekar is részt vesz Borsay Samu karnagy vezetése mellett. A hangverseny iránt általános az érdeklődés, mert Kolozsvárt az első eset, hogy zongoraművészt teljes zenekar kísér. Jegyek már most előjegyezhetők Neumann M. főtéri üzletében.

— **Versenybirkózások.** Mint értesülünk holnap tartandó versenybirkózásokon a zsüri

tagjaul felkérettek Klobucár Győző tábornagy, Tóth őrnagy és dr. Óvári Elemér. Versenybíró: Gerencsér László.

— **Hirtelen halál.** Özv. Kovács Józsefné szül. Sajó Auna, Hegedüs utca 11 sz. a lakos tegnap este vacsora közben lebukott a székről és meghalt. Holt testét beszállították a boncztani intézetbe.

— **Nincs készen a kiegyezés!** Nagykat ittak a medve bőrére, diadalünnepet ülték, tüdőzölő táviratokat küldtek a nagy alkuvónak — de a kiegyezés még nincs készen. Tüneteket láttunk, melyek ezt bizonyítják. Elsőben is maga a két kormány sem tagadja, hogy a kiegyezési tárgyalásokat még nem finalizáltak. Csupán a bonyodalmas helyzetből kivezető utat találták meg. De semmi garancia nincs arra, hogy ezen az uton el is jutnak a célhoz. Hogy ez nem üres találgatás, arra nézve elég bizonyíték az a kelletlenkedés és megszeppenés mindkét fél részéről, melyet a N. Fr. Pr. tegnap ismertett kivakkantásai keltettek. A két kormány közt még igen sok rendezetlen kérdés forog fenn. Biztos forrásból értesülünk, hogy a kifizetések megkezdésének, valamint az adók kérdéseiben még sok és nagy nehézség akadályozza a meggyezést. Gyanus tünet azután az is, hogy a miniszterelnök miképen halasztgatja a nyilatkozás időpontját. Eleinte arról beszéltek, hogy az újévi beszédben ismerteti majd Széll a kiegyezés tartalmát. Mikor azonban a Szilveszter-uj sem hozott egyebet, mint a „kivezető utat”, akkor az mondták, hogy a parlament megnyitásakor fogja megtenni nyilatkozatát. Most pedig mikor a két kormány előtt nehéz kérdések merültek föl, melyeknek a megoldása még bizonytalan, a félhivatalos ujság furcsa dolgot közöl. Azt írja ugyanis, hogy a miniszterelnök a januári első ülés egyikén fog nyilatkozni a kiegyezésről. Mit jelent ez? Azt, hogy Széll Kálmán január 9-én még mindig nem lesz abban a helyzetben, hogy a parlament előtt azt mondhatja: A kiegyezés kész. Mert január 9-én a kiegyezés épen ugy nem lesz készen, mint a hogy most nem kész. A terminusos politika tehát ezuttal sem vált be.

— **Sikkasztó főkönyvelő.** A soroksári takarékpénztár-szövetkezet elnöksége a napokban föjjelentést tett Bickmann Gyula főkönyvelő és titkár ellen, a ki 27,000 koronát sikkasztott. Bickmann egy év óta állott a szövetkezet szolgálatában, a melynek igazgatósági tagja, egyszerű sváb parasztok, nagyon megbiztak benne. A sikkasztást a december 30 án tartott igazgatósági gyűlésen vették észre, mikor a mérleget megállapították. A gyűlésen Bickmann is jelen volt. Akkor még nem tudták, hogy ki a bűnös s így a sikkasztó nyugodtan odébb állhatott. Bickmann a gyűlésről ismeretlen helyre távozott. A sikkasztót a rendőrség szombaton kinyomozta és éjjel 11 óraker feleségének Vörösmarty-utcai lakásán le is tartóztatta. Bickmann, a ki régebben egy budapesti banknál volt alkalmazva, már sikkasztott egy alkalommal 16.000 koronát, az összeget azonban a felesége családjá visszatérítette. A sikkasztó közönséges szoknyavadász volt, bárha a felesége is szép asszony. Titkon Budapestre járt s itt szeretőt tartott, a kinek a dohány-utcában kávémé-

Hatóságilag engedélyezett

nagy végeladás.

A PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Wesselényi Miklós-utca 21. sz. teljesen feloszlik, Wesselényi Miklós-utca 21. sz.

a hol mindent elfogadható árban bocsátok a n. é. közönség rendelkezésére, u. m.:

Barchet ezelőtt 20, most 10 kr. Vásznak ezelőtt 26, most 13 kr. Női felöltők, férfi szövetek, mátk-Flanelek „ 45, „ 21 „ Rumburgi vásznak 41, „ 19 „ ráczok, paplanok, szőnyegek és garnitárak, továbbá több még itt fel nem sorolható cikkek 30% beszerzési áron alul elárussítatnak.

BAUMZVEIG EMIL a „Párisi nagy áruház” tulajdonosa.

